

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **L. H.**, zastoupená M. H., proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobkyní ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 16 Af 9/2025,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Václav Trajer, Mgr. Lenka Havlíčková a JUDr. Jiří Derfl **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 16 Af 9/2025.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně v řízení o žalobě ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 16 Af 9/2025 namítla podjatost všech členů senátu 16 Af tohoto soudu rozhodujících ve věci, jmenovitě Mgr. Václava Trajera, Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Ondřeje Šafránka. Námitku podjatosti obsaženou v podání ze dne 26. 6. 2026 odůvodnila následovně: *„Žalobkyně podala dne 17. 4. 2026 kvalifikovanou Námitku nezákonného obsazení senátu a zmatečnosti řízení. V ní nezvratně prokázala, že Mgr. Bc. Ondřej Šafránek není pro věci ročníku 2025 zapsán v Rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem. Dne 21. 4. 2026 obdržela žalobkyně sdělení místopředsedy soudu sp. zn. Spr 805/2026-5, ze kterého jednoznačně vyplývá, že vedení soudu i dotčený senát jsou si této situace plně vědomi. Členové senátu prokazatelně vědí, že rozhodují v nelegitimním složení, které odporuje čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Zaujatost a procesní svévole jmenovaných soudců se plně projevila v jejich následném postupu. Senát ignoroval podanou námitku nezákonného obsazení a nařídil ústní jednání na den 23. 6. 2026, na kterém hodlal v nezákonném složení meritorně rozhodnout. K tomuto jednání nedošlo pouze z důvodu náhlé a vážné nemoci na straně žalobkyně, respektive její rodiny. Skutečnost, že jmenovaní soudci i přes absolutní zmatečnost řízení nadále odmítají zjednat nápravu a obratem nařídili nové ústní jednání na den 28. 7. 2026, zakládá objektivní pochybnost o jejich nestrannosti. Senát vědomě a účelově spěchá na vydání rozhodnutí v nezákonném složení, čímž žalobkyni upírá ústavní právo na spravedlivý proces. Nejedná se o administrativní omyl, ale o vědomé a kolektivní porušování zákona celým senátem, což zakládá důvod pro jejich vyloučení z projednávání věci.“*

[2] Soudci Mgr. Václav Trajer, Mgr. Lenka Havlíčková a JUDr. Jiří Derfl se k námitce vyjádřili s tím, že se necítí být jakkoliv podjati, neboť nemají žádný osobní vztah k projednávané věci, k účastníkům řízení ani k jejich zástupcům. Uplatněnou námitku považují za zcela nedůvodnou, směřující toliko do postupu soudců v předmětném řízení.

[3] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že žalobkyně uplatnila námitku podjatosti proti senátu 16 Af ve složení Mgr. Václav Trajer, Mgr. Lenka Havlíčková a Mgr. Ondřej Šafránek. K tomu je nutné uvést, že podle aktuálního rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem k 30. 6. 2026 došlo k ukončení stáže Mgr. Ondřeje Šafránka a příslušný senát nyní rozhoduje ve složení Mgr. Václav Trajer, Mgr. Lenka Havlíčková a JUDr. Jiří Derfl. O této skutečnosti byla žalobkyně informována přípisem ze dne 23. 6. 2026, č. j. 16 Af 9/2025-127, který byl doručen jejímu zmocněnci dne 26. 6. 2026. Nejvyšší správní soud proto posoudil důvodnost námitky podjatosti ve vztahu k těm soudcům – členům senátu 16 Af, kteří v souladu s rozvrhem práce mají věc žalobkyně projednat a rozhodnout.

[4] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[5] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezáujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[7] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv

pokračování

a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[8] Reálné pochybnosti o podjatosti namítaného soudce tak s ohledem na výše uvedené může vyvolat pouze konkrétní tvrzení žalobce týkající se vztahu soudce k projednávání věci, jejím účastníkům či zástupcům. Pro úsudek o podjatosti soudce a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení žalobce.

[9] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. nejsou důvodem k vyloučení soudce okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Postup soudce v řízení o projednávání věci a rozhodování v jiných, souvisejících či nesouvisejících, věcech proto nemůže vést k jeho vyloučení, byť by v těchto věcech byl žalobce neúspěšný. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost. Účastníkův nesouhlas s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při posuzování podjatosti irrelevantní. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí či neústavnosti postupu správního soudu, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze, ale k tomu slouží opravné prostředky, jsou-li přípustné, nikoliv námitka podjatosti.

[10] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že žalobkyně uplatnila námitku nezákonného obsazení senátu a zmatečnosti řízení podáním ze dne 17. 4. 2026, ve které namítla, že členem senátu ve věcech 16 Af 9/2025 a 16 Af 4/2026 měl být Mgr. Vojtěch Salamánek. Místopředseda krajského soudu jí následně sdělil přípisem ze dne 21. 4. 2026, č. j. Spr 805/2026-5, že Mgr. Salamánek byl jako soudce Okresního soudu v Ústí nad Labem na stáži u Krajského soudu v Ústí nad Labem do 31. 12. 2025 a od 1. 1. 2026 jej nahradil nový soudce na stáži Mgr. Ondřej Šafránek. Tyto skutečnosti jsou patrné z rozvrhu práce pro rok 2025 a 2026. Z uvedených důvodů místopředseda krajského soudu shledal obsazení uvedených senátů v souladu s rozvrhem práce a stížnost žalobkyně tedy za nedůvodnou. Tento přípis byl žalobkyni doručen 27. 4. 2026.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl v posuzované věci k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby soudci Mgr. Václav Trajer, Mgr. Lenka Havlíčková a JUDr. Jiří Derfl byli vyloučeni z projednání a rozhodnutí shora uvedené věci. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. července 2026

Nao 102/2026

David Hipšr
předseda senátu